

คู่แข่งการผลิตและการค้ายางพาราในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง
**Rivals on Production and Trading of Para rubber (*Hevea brasiliensis*)
in Greater Mekong Sub-region (GMS)**

สมเกียรติ กสิกรานันท์¹
Somkiat Kasikranan¹

Abstract

The Greater Mekong Sub-region (GMS) includes Thailand, China, Vietnam, Laos, Myanmar and Cambodia. These countries play their important roles in economic development and business transaction in the region due to a huge investment on various business transactions carried out by the Chinese traders from China. For example, the policy on the expansion of a project viz. East West Economic Corridor (EWEC) where various Chinese traders have involved with many respects in trading among these regional countries, particularly the investment concerning Para rubber production. The objective of this paper was to point out the newly established groups of Para rubber producers that relatively turn out to be the important producers, and also the rivals against the Thai producers in the near future when Thailand hasn't well equipped with data analysis on the improvement policy on Para rubber production. This could be the case when Thailand may lose her opportunity to share as a business partner of the GSM countries. Thus Thailand may lose her leading role as one of the biggest world exporters of Para rubber and unable to formulate trade direction on prices of Para rubber. Currently, China has been extending overseas Para rubber plantations, e.g., in Laos and Cambodia where they have rapidly increased land areas for production. Nowadays, China is the biggest importer of Para rubber of the world due to the rapid expansion of automobile industries. In the past, Thailand, Indonesia and Malaysia used to be the world leading suppliers of Para rubber up to 3922.8 metric tons or about 39.22 % of total production of the world and then during the period between 2002 to 2008, which was lesser than a decade later, the countries in the GMS were able to produce Para rubber for exportation and in the 2008 it reached a figure of 5,844 metric tons or about 58.44 % of the world production, particularly Vietnam where exportation of Para rubber had been rapidly increased when compared with all other exporters. In 2005, Vietnam ranked the fourth in exporting Para rubber to China. For the above reasons, Thailand should organize the GMS countries to establish a long term contract whether in a form of a company or as an international agreement similar to that carried out with Malaysia and Indonesia. This could insure the right direction for world Para rubber business hence supporting future price stability for Para rubber raw materials among the producers of Para rubber production, particularly for Thailand.

Key words: Greater Mekong Sub-region (GMS), Para rubber production, trader rivals, partners, trading, investment

---

¹ คณะเกษตรและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยนครพนม อ.เมือง จ.นครพนม 48000

Faculty of Agriculture and Technology, Nakhon Phanom University, Muang, Nakhon Phanom, 48000, Thailand.

รับเรื่อง: ตุลาคม 2553

* Corresponding author: S.kasikranun@npu.ac.th

บทคัดย่อ

กลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง อันได้แก่ ไทย จีน เวียดนาม พม่า ลาว และกัมพูชา นับว่าเป็นกลุ่มประเทศที่มีบทบาทต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ การค้าการลงทุนในภูมิภาค เพราะจีนเป็นประเทศที่เข้ามาลงทุนในภูมิภาค ดังจะเห็นได้จากโครงการแนวเศรษฐกิจตะวันออกตะวันตก (East West Economic Corridor : EWEC) ที่จีนได้ขยายเส้นทางทางการค้าขายมายัง ไทย พม่า กัมพูชา และลาว โดยมีการค้าการลงทุน หลายด้าน โดยเฉพาะการลงทุนการผลิตยางพารา บทความนี้มีวัตถุประสงค์ชี้ให้เห็นถึงกลุ่มผู้ผลิตยางพาราแหล่งใหม่ ที่จะกลายมาเป็นคู่แข่งด้านการผลิตและการค้าที่สำคัญของไทยในอนาคต หากเรายังไม่มีการวิเคราะห์เพื่อวางนโยบายการพัฒนาการผลิตยางพาราอย่างมีทิศทาง ก็จะทำให้ไทยพลาดโอกาสในการเป็นคู่หูส่วนทางการค้าที่สำคัญ และอาจเสียผลประโยชน์การเป็นผู้ส่งออกยางรายใหญ่ หรือเป็นผู้กำหนดทิศทางราคายางในตลาดโลกได้ ปัจจุบันจีนได้ขยายการพื้นที่ปลูกยางพาราในลาว และ กัมพูชา ยางพาราจึงเป็นพืชเศรษฐกิจที่กำลังมีการขยายตัวเร็วมาก จีนเป็นผู้นำเข้ายางรายใหญ่ที่สุดของโลกเนื่องจากต้องใช้ยางเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ จากฐานการผลิตยางเดิม ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย และมาเลเซีย ซึ่งมีผลผลิตรวมกันทั้งสิ้น 3922.8 พันตัน คิดเป็น 39.22 % ของตลาดโลก เพียงระยะเวลา ตั้งแต่ปี 2545-2551 กลุ่มประเทศภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ได้แก่ ไทย เวียดนาม กัมพูชา และพม่า มีผลผลิตยางส่งออก เมื่อปี 2551 รวม 5,844 พันตันคิดเป็น 58.44 % ของตลาดโลก โดยเฉพาะประเทศเวียดนามมีการพัฒนาการส่งออกอย่างรวดเร็วมากเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ผลิตยางทั้งหมด ซึ่งตั้งแต่ปี 2548 เวียดนามผลิตยางส่งออกจีนแซงขึ้นไปเป็นอันดับที่ 4 ของโลก จากเหตุผลข้างต้นประเทศไทยควรวางนโยบายระยะยาวในการทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนทางการค้ายางพารากับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง อาจดำเนินการในรูปแบบของบริษัทร่วมทุนการค้ายางพาราระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเคยทำมาแล้วกับประเทศอินโดนีเซีย และมาเลเซีย เพื่อกำหนดทิศทางทางการค้ายางพาราของโลกซึ่งจะเป็นการทำให้ราคาของยางพาราในตลาดโลกมีเสถียรภาพและเกิดผลดีต่อการค้ายางพาราของไทยในอนาคต

คำนำ

บ่อยครั้งที่เราอ่านหนังสือพิมพ์แล้วมีการพาดหัวข่าว ถึงกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพด มันสำปะหลัง หรือยางพารา ก่อการประท้วงรัฐบาล เพื่อขอให้รัฐบาลช่วยเหลือเรื่องราคาผลผลิตตกต่ำรัฐก็มักแก้ไขปัญหาคัดละเรื่องในระยะเวลาสั้นๆเพื่อให้พ้นวิกฤตไป วิธีการแก้ไขปัญหารัฐอาจเลือกมาตรการแทรกแซงราคา ประกันราคา หรือไม่เช่นนั้น ก็รับซื้อโดยประกาศให้เอกชนเข้าร่วมโครงการกับรัฐ ชาวที่ติดตามมาตลอดเวลาคือ การทุจริตในโครงการต่างๆที่กล่าวมาข้างต้น เป็นนกงก้างเกวียนเช่นนี้เรื่อยมา ทั้งนี้เนื่องจากรัฐไม่ได้วางนโยบายในการแก้ไขปัญหาราคผลผลิต ของพืชเศรษฐกิจตกต่ำในระยะยาวทั้งระบบ และทำงานอย่างต่อเนื่อง ยางพารา นับเป็นพืชที่ติดอันดับการส่งออก 1 ใน 5 ของสินค้าส่งออกด้านการเกษตรของประเทศ และในอดีตยางพาราเป็นพืชทางการเมืองที่รัฐต้องมีโครงการแทรกแซงราคายางอยู่ระยะหนึ่ง เพื่อมิให้เกิดภาวะทางการเมืองอันเนื่องมาจากราคายางในตลาดโลกตกต่ำ รัฐจึงได้วางนโยบายรักษาเสถียรภาพราคายางพารา โดยเข้าร่วมเป็น

สมาชิกองค์กรยางระหว่างประเทศ เช่น INRO เมื่อ 30 กว่าปีก่อน แต่ต่อมาประเทศสมาชิกได้ถอนตัวกันมากจนองค์กรล้มไทยเองมีความเห็นว่าไม่ได้ประโยชน์จาก INRO เท่าที่ควร นอกจากนี้ยังเป็นสมาชิก ANRPC, IRRDB, IRSG และ IRCO ทุกองค์กรระหว่างประเทศล้วนมีบทบาทต่อเสถียรภาพราคายางทั้งทางตรงและทางอ้อม (สถาบันวิจัยยาง, 2554) ต่อมารัฐได้จัดทำ “ยุทธศาสตร์ยางพาราครบวงจร” โดยมีหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องทั้งสภาพัฒน์, กรมวิชาการเกษตร, กระทรวงพาณิชย์ ฯลฯ ฉบับปัจจุบันเป็นฉบับที่ 2 (ธีระชัย แสนแก้ว, 2551: จิรายุ โกศัยเสวี, 2552) และกรมวิชาการเกษตรได้ดำเนินการจัดตั้งตลาดกลางยางพาราขึ้น 5 ตลาด โดยเฉพาะตลาดกลางยางพาราหาดใหญ่ที่ดำเนินการมากกว่า 20 ปีจนเป็นตลาดกลางที่ทั่วโลกอ้างอิงราคาด้วยตลาดหนึ่ง โดยตลาดกลางยางพาราล่าสุดคือตลาดกลางยางพาราหนองคายที่เพิ่งจะจัดตั้งในปีนี้ (สถาบันวิจัยยาง, 2554 : กรมวิชาการเกษตร, 2554) ในระยะ ปี 2546-2548 ที่ผ่านมาราคายางพาราสูง โดยรัฐไม่ต้องหามาตรการเสริมใดๆเนื่องมาจาก ประเทศไทยได้มีการเจรจาเป็นคู่หูส่วนทางการค้ากับประเทศผู้ผลิตยางพารารายใหญ่ของโลก ได้แก่ อินโดนีเซีย และ

มาเลเซีย ซึ่งประเทศไทย มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ได้ร่วมกันจัดตั้งบริษัทร่วมทุน International Rubber Consortium Limited : IRCo. ซึ่งเป็น 3 ยักษ์ใหญ่ด้านการผลิตยางโลกในอนาคตอาจมีเวียดนาม เข้าร่วมด้วย เมื่อผู้ผลิตยางรายใหญ่ของโลกเข้าร่วมกัน อำนาจต่อรองย่อมมาก สามารถคุมตลาดการส่งออก ได้ถึงร้อยละ 90 (คณะกรรมการปฏิรูประบบการพัฒนายางพาราไทย, 2545) ทำให้ราคายางพารา ตีตัวขึ้นไปเป็น 40 – 90 บาท/กก. ต่อมาราคายางพาราก็เริ่มตกต่ำอีกครั้งหนึ่งเมื่อประมาณปี 2549-2551 เนื่องจากภาวะการณเศรษฐกิจของโลกตกต่ำ ราคาน้ำมันโลกตกต่ำ อุตสาหกรรมยานยนต์ทรุดหนัก ทำให้ราคายางพาราต้องประสบกับภาวะซบเซา (ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย, 2549: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2551: ชีระชัย แสนแก้ว, 2551) จนกระทั่งช่วงต้นปี 2553 หลังจากที่ภาวะเศรษฐกิจโลกเริ่มฟื้นตัว ราคาน้ำมันเริ่มมีราคาสูงขึ้น ราคายางพาราก็เริ่มสูงขึ้นอีกครั้งหนึ่ง ยางพารานับเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของไทย ซึ่งไทยเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่ของโลก โดยมีจีนเป็นผู้นำเข้ารายใหญ่ที่สุดของโลก ทั้งนี้เพราะจีนกำลังมีการขยายอุตสาหกรรมยานยนต์ สิ่งที่สำคัญ ก็คือในปัจจุบันนี้ ไม่ว่าจะเงินหรือเวียดนามได้ขยายพื้นที่ปลูก โดยมาลงทุนในประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ได้แก่ ลาว และ กัมพูชา (สมาคมยางพาราไทย, 2550)

โดยเฉพาะเวียดนาม จัดเป็นประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงที่เป็นคู่แข่งรายใหม่ของไทยที่มีแนวโน้มขยายตัวในการส่งออกสูงเป็นลำดับที่สี่ของโลก

บทความนี้ มีวัตถุประสงค์ชี้ให้เห็นถึงกลุ่มผู้ผลิตยางพาราแหล่งใหม่ ที่จะกลายมาเป็นคู่แข่งด้านการผลิตและการค้าที่สำคัญของไทยในอนาคต หากเรายังไม่มีการวิเคราะห์ เพื่อวางนโยบายการพัฒนาการผลิตยางพาราอย่างมีทิศทาง ก็จะทำให้ไทยพลาดโอกาสในการเป็นคู่หุ้นส่วนทางการค้าที่สำคัญ และอาจเสียผลประโยชน์ต่อการเป็นผู้ส่งออกยางรายใหญ่ หรือเป็นผู้กำหนดทิศทางราคายางในตลาดโลกก็อาจเป็นไปได้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติการผลิตยางพาราของไทย

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตยางพาราของไทยปี 2550-2563 ว่า มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.79 ต่อปีจาก 3.24 ล้านตันในปี 2550 เป็น 4.16 ล้านตันในปี 2563 ซึ่งสอดคล้องกับการวิเคราะห์อุปสงค์อุปทานยางพาราโลก ของ International Rubber Study Group : IRSG ที่คาดว่าในปี 2563 โลกจะมีความต้องการใช้ยางพารา 12.853 ล้านตันแต่ในปี 2548 โลกผลิตยางพาราได้ประมาณ 8.813 ล้านตัน ดังนั้นในอีก 15 ปีข้างหน้า(ปี 2549-2563) ผลผลิตโลกต้องเพิ่มขึ้นไม่เกิน 4.040 ล้านตันหรือในปี 2563 โลกต้องผลิตยางพาราไม่เกิน 12.853 ล้านตันซึ่งในปี 2563 ผลผลิตยางพาราของไทย ไม่ควรเกิน 4.149 ล้านตัน อินโดนีเซียผลิตไม่เกิน 3.213 ล้านตัน และมาเลเซียผลิตไม่เกิน 1.593 ล้านตัน และประเทศอื่นๆผลิตไม่เกิน 3.898 ล้านตัน ซึ่งหากบางประเทศผลิตเกินจากนี้ จะทำให้เกิด Over Supply และส่งผลกระทบต่อราคายางพาราให้ตกต่ำลง (ชีระชัย แสนแก้ว, 2551) มีผู้บางท่านได้ตั้งคำถามว่า ในสภาวะการราคาที่ดีเช่นปัจจุบันนี้ จะมีประเทศไหนเสียสละยอมควบคุมพื้นที่ปลูกยางของตน

การผลิตและการส่งออกยางพาราของโลก จากสถิติ ปี 2545-2552 สำหรับผู้ผลิตรายใหญ่ของโลก ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย จีน เวียดนาม อินเดีย และประเทศอื่นๆ โดยพิจารณาจากสถิติเฉพาะปี 2552 (ม.ค.-ก.ย.) มีผลผลิตรวมดังนี้ 2149.2 , 1987.0, 618.4, 410.6, 371.9, 536.4 และ 3722.5 พันตัน ตามลำดับ สำหรับผู้ส่งออกรายใหญ่ของโลก ได้แก่ ไทย รองลงไปได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย เวียดนาม ศรีลังกา อินเดีย พม่า และอื่นๆ ผลผลิตส่งออกเป็น 1910.6, 1526.1, 486.1, 453.9, 39.9, 6.6, 37.4 และ 94.4 พันตันเรียงตามลำดับ (The Thai Rubber Association, 2010)

กลุ่มผลิตยางใหม่ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ได้แก่ จีน เวียดนาม พม่า ลาว และ กัมพูชา หากพิจารณาจากสถิติ ผลผลิตยางธรรมชาติ ของประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง 2547-2551(ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ผลผลิตยางธรรมชาติของยางพารา ของประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (หน่วย : พันตัน)

ประเทศ	2547	2548	2549	2550	2551
ไทย	2,984	2,937	3,137	3,056	3,020
เวียดนาม	419	482	555	602	663
จีน	573	510	533	600	638
พม่า	52	64	73	81	77
กัมพูชา	43	45	64	63	64
รวม	4,071	4,038	4,362	4,402	4,462

ที่มา : ดัดแปลงมาจาก International Rubber Study Group อ้างโดย
ศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมยางไทย, (2552)

จะพบว่าไทย มีผลผลิตยางธรรมชาติมาเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาก็เป็น เวียดนาม จีน และพม่า ตามลำดับ สำหรับประเทศลาวยังไม่มีข้อมูลทั้งนี้เพราะลาวเป็นผู้ผลิตยางใหม่ในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง อย่างไรก็ตามจากการเปิดเผยข้อมูลของสถาบันวิจัยกสิกรรมและป่าไม้แห่งชาติ ของลาว (National Agriculture and Forestry Research Institute of Laos : NAFRIL) แจ้งว่า ลาวมีพื้นที่ปลูกยาง เมื่อปี 2549, 73,600 ไร่ (11,778 ha) ต่อมาเมื่อต้นปี 2550 พื้นที่การปลูกยางพาราของลาวได้ขยายตัวรวดเร็วมากเนื่องจากรัฐบาลลาวให้สัมปทาน แก่ นักลงทุนจาก เวียดนาม จีน และไทย ตั้งเป้าหมายจะขยายพื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้นอีก ประมาณ 1,870,000 ไร่ (30,000 ha) โดยให้สัมปทานกับบริษัทไทยฮั้วยางพาราจำกัด (มหาชน) จากประเทศไทย จับมือกับบริษัทนิวจิบเซ็งไฮตดิงส์ ซึ่งเป็นบริษัทใน สปป.ลาว กับบริษัทผู้ผลิตยางรายใหญ่เป็นอันดับสองจากสาธารณรัฐประชาชนจีน นอกจากนี้สวนยางพาราร้อยละ 40 ของประเทศอยู่ในแขวงภาคใต้ของ

ลาว มีบริษัท หว่างแอง- ยาลาย (Hoang Anh-Gia Lai) ของประเทศเวียดนาม เป็นเจ้าของพื้นที่สัมปทานรายใหญ่ มีกำหนดจะสร้างโรงงานแปรรูปยางพาราในปี 2553 นี้ (เท่ง ทองแดง, 2552) อย่างไรก็ตามกล่าวโดยสรุปแล้ว การผลิตยางพาราของกลุ่มประเทศ พม่า ลาว และ กัมพูชา นั้นจะมีประเทศ มาเลเซีย จีน ไทย และเวียดนามเป็นผู้เข้าไปลงทุนปลูกเป็นส่วนใหญ่ ส่วนที่เป็นเกษตรกรเจ้าของประเทศเป็นผู้ปลูกเองลงทุนเองมีน้อย

เมื่อพิจารณาประเทศผู้ส่งออกยางธรรมชาติ ในประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง(ตารางที่ 2) ได้แก่ ประเทศไทย เวียดนาม กัมพูชา และพม่า แม้ว่าจีนจะเป็นผู้ผลิตยางพาราเป็นอันดับที่สาม ในประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงก็ตาม แต่มีปริมาณไม่พอใช้ต่อธุรกิจยานยนต์ภายในประเทศ เนื่องจากจีนเป็นทั้งผู้ใช้และผู้ผลิตยางธรรมชาติ ดังนั้น จีนจึงต้องลงทุนทุกวิถีทางในการผลิตยางพาราให้พอใช้ต่ออุตสาหกรรมยานยนต์ ของตน จีนจึงเป็นประเทศผู้นำเข้ายางพารารายใหญ่ที่สุดของโลก (ตารางที่ 3)

ภาพที่ 1 เป็นการลงนามให้สัมปทานในการผลิตยางพารา ระหว่างบริษัท ไทย ฮั่ว จำกัด กับผู้แทนของรัฐบาลลาว
ที่มา : โดย MR. Tran Ly Tuong, Lecturer of Quangbihn Universit, Veitnam.

ภาพที่ 3 แปลงยางพาราในพื้นที่ปลูกของจังหวัดกว๋างบิ่ง ประเทศเวียดนาม
ที่มา : โดย MR. Tran Ly Tuong, Lecturer of Quangbihn Universit, Veitnam

ภาพที่ 4 แปลงปลูกยางพาราที่ ประเทศลาว ซึ่งชาวเวียดนามได้รับสัมปทาน
ที่มา: คุณประสิทธิ์ กาญจนานา, 2552.

ตารางที่ 2 แสดงปริมาณการส่งออกยางธรรมชาติ ของกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง หน่วย: พันตัน

ประเทศ	2547	2548	2549	2550	2551
ไทย	2,637	2,632	2,772	2,704	2,561
เวียดนาม	480	538	680	682	619
กัมพูชา	41	41	60	53	58
พม่า	41	48	56	62	55
รวม	5,746	5,807	6,117	6,051	5,844

ที่มา : ดัดแปลงมาจาก International Rubber Study Group อ้างโดย
ศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมยางไทย, (2552)

ตารางที่ 3 แสดงปริมาณการนำเข้ายางธรรมชาติ ของโลก หน่วย : พันตัน

ที่มา : International Rubber Study Group อ้างโดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมยางไทย, (2552)

	ประเทศ	2547	2548	2549	2550	2551
1	จีน	1,205.9	1,329.2	1,505.6	1,547.0	1,616.7
2	สหรัฐอเมริกา	1,156.2	1,169.7	1,011.6	1,028.5	1,052.3
3	ญี่ปุ่น	800.7	848.6	885.9	850.0	849.2
4	เกาหลีใต้	352.3	370.5	364.7	378.0	359.1
5	เยอรมนี	270.2	182.2	295.5	330.2	242.4
6	บราซิล	183.5	195.3	178.5	220.5	231.7
7	ฝรั่งเศส	244.1	245.5	236.1	243.0	221.1
8	สเปน	194.1	192.6	194.8	203.1	184.3
9	แคนาดา	151.8	160.1	149.7	143.7	142.5
10	อิตาลี	158.5	158.6	161.5	159.7	142.2
11	ตุรกี	119.7	130.4	133.3	144.9	137.7
12	ไต้หวัน	119.7	114.7	101.8	115.8	99.9
13	สหราชอาณาจักร	99.5	96.4	80.0	103.0	86.4
14	โปแลนด์	84.1	83.9	83.1	86.9	84.5
15	อินเดีย	62.7	46.3	50.0	113.1	81.3
16	เม็กซิโก	76.2	79.1	74.9	71.9	73.0
17	สาธารณรัฐเชก	57.5	63.6	68.9	69.6	71.1
18	แอฟริกาใต้	67.0	65.6	62.3	65.2	62.1
19	เบลเยียม-ลัก แซมเบอร์ก	90.2	72.3	95.7	67.4	53.1
20	อื่นๆ	756.2	852.9	824.3	756.1	1,304.6
	รวม	6,124.0	6,440.0	6,347.0	6,497.0	7,095.2

สำหรับการผลิตยางของกัมพูชา มีการขยายพื้นที่ปลูกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเช่นเดียวกับลาวทั้งนี้เนื่องมาจากบริษัท Tay Ninh Rubber Company (Taniruco) ของจังหวัดไตนิ่งห์ และ Phu Rieng Rubber co, ของจังหวัดบิ่งเพือกของเวียดนาม ซึ่งอยู่ในเครือ Vietnam Rubber Corporation เป็นผู้ผลิตและส่งออกยางลาเท็กซ์ที่ใหญ่ที่สุดของเวียดนาม ได้ลงทุนปลูกยางพาราและสร้างโรงงานแปรรูปในประเทศกัมพูชา แถวจังหวัดกำปงจาม (Kampong Cham) กระแจะ (Kratie) ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากเวียดนามและจังหวัดอื่นๆด้วย โดยมีแผนที่จะปลูกยางในพื้นที่ของกัมพูชา 600,000 ไร่ (100,000 ha) ทั้งนี้เวียดนามมีแผนปลูกยางพาราทั้ง ประเทศลาวและกัมพูชา 500, 000 เฮกตาร์ หรือประมาณ 3,000,000 ไร่ ในปี 2558 (ธัญญาทิพย์ ศรีพนา, 2550)

ประเทศพม่าอยากจะทะยานขึ้นเป็นผู้ผลิตยางรายใหญ่ของโลก นั่นก็กำลังประสบกับปัญหา ด้านการควบคุมคุณภาพกระบวนการผลิตและการใช้ต้นยางพันธุ์ดี โดยเฉพาะเรื่องผลผลิตของพม่ายังต่ำอยู่มาก จากการรายงานของนิตยสารข่าว Myanmar Time อ้างตัวเลขของกระทรวงเกษตรและชลประทาน ว่า ทั่วประเทศพมามีพื้นที่ปลูกยางพารา 558,000 เอเคอร์ หรือ 1,395,000 ไร่ ซึ่งตามแผนพม่าต้องการปลูกยางพารา ในปี 2553-2574 จะปลูกให้ได้ ถึง 1.5 ล้านเอเคอร์ หรือ 3,750,000 ไร่ เพื่อผลิตยางให้ได้ 227,000 ตันต่อปี แต่อย่างไรก็ตามแม้ผลผลิตต่อไร่ยังต่ำ แต่ก็ได้ผลผลิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปีใกล้ๆนี้ เมื่อต้นยางที่ปลูกใหม่เริ่มให้น้ำยางมากขึ้น ในปี 2550- 2551 คาดว่าจะให้ผลผลิตรวม 65,000 ตัน เทียบกับในปี 2549-2550 ให้ผลผลิตรวม 62,000 ตัน ซึ่งตัวเลขทั้งหมดนี้ยังห่างไกลมากเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน (ผู้จัดการรายวัน, 2550)

สรุปและวิจารณ์

จากการวิเคราะห์สถิติ และแนวโน้มต่างๆที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้เราเห็นได้ว่า กลุ่มประเทศในอนุภูมิภาค

ลุ่มน้ำโขง อันประกอบไปด้วย ไทย จีน เวียดนาม ลาว และ กัมพูชา กำลังก้าวขึ้นมาเป็นประเทศผู้ผลิตและผู้ค้ายางพารารายใหม่ ในตลาดโลก และนับวันมีบทบาทอย่างสำคัญยิ่งในการแข่งขัน เดิมประเทศไทยเป็นคู่หูส่วนการค้ายาง กับประเทศ อินโดนีเซีย และ มาเลเซีย ทำให้ไทยสามารถคุมตลาดการส่งออกยาง ได้ถึงร้อยละ 90 นั้น เป็นเพียงตัวเลขในอดีตในระหว่างปี 2526-2548 ถ้าพิจารณาจากผลผลิตความต้องการยางพาราของโลก ปี 2551แล้ว จะพบว่าผลผลิตของยางพาราที่โลกต้องการ 10,203 พันตัน ถ้าเทียบจากฐานข้อมูลเดียวกันกับ การเป็นหุ้นส่วนทางการค้าระหว่าง ไทย อินโดนีเซีย และ มาเลเซีย มีผลผลิตของยางรวมกันทั้งสิ้น 6913.2 พันตัน หรือคิดเป็นเพียง 67.75% ของตลาดโลก แต่กลุ่มประเทศผู้ผลิตยางใหม่ในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง มีผลผลิตยางรวมกันถึง 5,844 พันตัน คิดเป็น 57.27% ของตลาดโลก (IRGS,2552 : ศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมยางไทย, 2552)

หากวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ก็เห็นได้ว่ากลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงเป็นกลุ่มผู้ผลิตใหม่ที่มีส่วนแบ่งในตลาดโลก ของยางพาราสูงที่สุด ดังนั้นประเทศไทยควรหันหน้ามาเจรจา ในการเข้าเป็นหุ้นส่วนทางการค้าหรือวางนโยบายในการพัฒนาการผลิตยาง เช่น การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตให้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น ทั้งปริมาณและคุณภาพ รวมถึงต้องเพิ่มขีดความสามารถในการส่งออกยางสังเคราะห์ ซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาดโลกให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ก็จะสามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้ นอกจากนี้ ควรเจรจา กับเวียดนามในการตกลงเป็นหุ้นส่วนทางการค้ายางในอนุภูมิภาคให้มากขึ้นอีกด้วย ทั้งนี้เพราะจากข้อมูลเวียดนามมีพัฒนาการการส่งออกอย่างรวดเร็วมาก เมื่อเทียบกับประเทศผู้ผลิตยางทั้งหมด โดยเพิ่มขึ้นในลักษณะของผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่และเนื้อที่ปลูกยาง ทำให้ตั้งแต่ปี 2548 เวียดนาม แซงจีนขึ้นไปเป็นประเทศผู้ผลิตยางเป็นอันดับที่สี่ของโลก รองจากอินโดนีเซียและมาเลเซีย

เอกสารอ้างอิง

- Department of Agriculture. 2011. Department of Agriculture operated central market of Para rubber increment 2 places. Live rubber news. Available source:<http://www.live-rubber.com/index.php/rubber-news-event/3-from-newspaper/208--2-->, sited on
- Education committee of improvement of Thai Para-rubber . 2002. Work shop meeting report entitle "Improvement reform of Para rubber" at The Twin Lotus Hotel, Muang district Nakhonratchasima : Aug, 2 ,2002. (in Thai).
- International Rubber Study Group (IRSG). 2009. Statistical summary of world rubber situation. Available source : www.rubberstudy.com/newsarticle.aspx?.id=134 , sited on March, 10, 2009.
- Jirakon Kosaisewee. 2009. Para rubber strategy improved : purpose develop potential of production – complete industrial in 5 years. Naewna daily newspaper : June, 16, 2009.
- Kasikonthai Research Center. 2006. Para rubber price in 2006-2007. Khaosod daily newspaper: December, 12, 2006 (in Thai).
- Office of Agriculture Economic. 2008. Ministry of Agriculture and Co-operative hurry solve Para rubber price declines. RTY9. Available source : www.rty9.com/s/oe/48621, sited on March, 17, 2011.
- Prasit Kanjana. 2009. Para rubber production in Laos, available source :<http://gatoknow.org/blog/thaipararubber/257092>. sited on June, 20, 2010. (in Thai)
- Research and Development Centre of Thai-Rubber Industrial. 2009. World production of Para rubber. Information Centre, www.rubbercenter.org/informationcenter/statistic/stat_world.html# 1, Sited on March, 7 , 2010 (in Thai)
- Rubber Research Institute of Thailand. 2011. International rubber organization. Rubber Technology Unite. Faculty of Science Mahidol University (Salaya). Available source : <http://rubber.sc.mahidol.ac.th/rubbertech/rubberorganization.htm>, sited on March 22, 2011.
- Rubber Research Institute of Thailand. 2011. what is Para rubber market. Rubber Technology Unite Faculty of Science Mahidol University. Available source:<http://rubber.sc.mahidol.ac.th/rubbertech/rubbermarket.htm> , sited on March 22, 2011.
- Teng Thongdeang. 2008. Laos – Myanmar newly sort of Para rubber production extended area rapidly for world market 30 million tones per year . Manager's 360 degree news paper weekly : Aug, 1, 2008. (in Thai)
- Tunyathip Sripana. 2007. Number 7 Road connection with China, Laos and Cambodia with gain of China. Matichon daily news paper : Nov, 7, 2007. (in Thai)
- Teerachai Saengkaew. 2008. Ministry of Agriculture and Cooperative hurry solve rubber price declines from industry motor vehicle effect subsidies. The news agency Info-quest (IQ) : Nov, 2, 2008, <http://www.rty9.com/s/iq03/476813>, Sited on Feb, 25, 2010. (in Thai)
- Teerachai Saengkaew. 2008. Ministry of Agriculture and Cooperatives hurry set up Para rubber strategy of Thailand, purpose to increasing usage rubber within country from 10 % up to 20 % expected 5 years create net income 500,000 million Thai-Bath from Para rubber products export. Public relations news.